Universitätsbibliothek Paderborn

Summula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri Raymundi

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

Luxuria q[uod] mala est

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Visual Library

et tūc dꝫ cū magna cautela ex circūloquutōib꜄ extrahere de corde ꝯfitētis hoc pctm̄ ⁊ allicere ad ꝯfitendū. Et vt hoc ꝯmodoſius faciat debet ſibi inſinuare quō oportreat ꝯfeſſionē eſſe integrā. ⁊ ſi vnum peccatoꝝ omittatur ſcienter ꝙ tota ꝯfeſſio ſit nulla. Debet pterea ꝯfeſſor ꝓmittere ſuum iuuamen in ſatiſfaciendo ꝓ peccatiſ ⁊ ꝙ nullo mō diffidat de dei miſericordia quantūcūqꝫ etiā pctm̄ enorme ꝑpetrauerit. dū tn̄ ꝯfiteat᷑. Sed nō debet ꝯfeſſor a quocūqꝫ de oīni pctō querere vel de muto peccato ne vbi extrahere ſerpentem conatur inducat eundē. Ideo magnā experientiaꝫ hoc poſtulat vt ſciat quō ⁊ apud quos hoc attentādum ſit. Sed heu noſtris tēporibus huic officio audiendi confeſſiones aliqui ſe ingerunt ⁊ aliq̄ deputantur. qui tn̄ inepriſſimi ⁊ inexꝑti ad hoc ſunt. ſed quem fructū tales in eccleſia dei faciant exitus acta probant. Quō aūt in pctō carnis explorando confeſſor ſe debet habere docet ſequens littera

.i. pctā multa .i. luxurie
CRimina ſunt plura carnis ſecreta. legentem
.i. ꝑturbent manifeſtare
Indoctum ne confundant ea ſcribere nolo
.i. generalis s^c hoībus
Et quia communis eſt omnibus iſte libellus
.i. modos peccādi ſimplicib꜄ .i. reſerare
Nolo vias turpes communibus hic aperire
intelligere vias .i. merito ꝯfeſſor
Scire tenetur eas licet omnis iure ſacerdos
gn̄is hūani .i. dyabolus
Inuector carnis ſathanas ꝗꝫ pluribus iſtam
.i. pctis s^c hō .i. depmat maculas
Infecit maculis. felix extorqueat iſtas
.i. ꝯfeſſor s^e ſe taliter .i. innocentiā
Inueſtigator caueat ne ſimplicitatem
hoīm .i. inficiat hoīm
Simplicium frangat et corda fidelium ledat
.i. diuerſas .i. ſpēs produxit
Multas luxuria radices protulit ex ſe
s^c ſpēs .i. ꝓpalare .i. aperte
Quas hic detegere formido tibi manifeſte
.i. qdā fiūt ſm̄ curſum nature naturā .i. manifeſtare
Quedam nature ſunt. quedam contra. reſerare
pctōꝝ .i. modos .i. circūdet .i. fragilē
Horum nolo vias ſcelus ne circūuallet egrum

¶ In p̄cedentib꜄ autor fecit mentōem virtualē de pctō enormi. videlicꝫ ſodomitico. hic excuſat ſe de ꝑtractōe eorūdem pctōꝝ. Et p̄t diuidi lr̄a. qꝛ p̄mo facit qd̓ dictū eſt Scd̓o aſſignat cauſas quare illa pctā nō debent

ſcribi ꝛ diuulgari. dicẽs ꝓmo ꝙ multa ſunt pctã carnis occulta ne iſta fac-
ant ↄfuſionẽ lectoribꝫ imperitis tũc nolo ipa ſcribere. qꝛ iſte libellus eſt cõ-
munis ꝛ vſui oĩm ↄpoſitus. ergo nolo ipas turpes vias luxurie aſſignare.
tñ oĩs ſacerdos tenet̃ iſtas vias ſcire. qꝛ felix ↄfeſſoꝛ dꝫ penitentes exq̃rere
de q̃buſdã vicijs ꝛ maculis dyabolicis. nã dyabolus carnẽ inficit. ꝛ cũ ſa-
cerdos ſic inueſtigat de peccato dꝫ cauere vt nõ ↄfundat ſimplicitatẽ ſim-
plicium hoĩm ꝛ vt corda fideliũ nõ ↄfundat nec ledat. Vñ luxuria multas
habet ſpecies quas nõ audeo manifeſtare. qꝛ quedam vicia luxurie ſunt
naturalia. ꝛ quedam contra naturam

☞ Notandũ ꝓmo. ꝙ autoꝛ ſpẽaliter intendit aliq̃ ꝑtractare de luxuria
q̃d eſt pctm̃ moꝛtale. ꝛ eſt inter oĩa immũdiſſimũ. quia nõ ſolum maculat
animã. imo maculat ꝛ coꝛpus. vñ ab iſta luxuria multa mala trahunt ori-
ginem. ipa em̃ luxuria eſt multũ damnoſa. qꝛ eſt delectatio momentanea.
amaritudo ꝑpetua. ꝑ quam ſenſus debilitantur. intellectus obumbratur
ꝓpria caro ↄfunditur. ꝛ totum coꝛpus deſtruitur

☞ Scd̃o notandũ. exq̃ multe ſunt ſpẽs luxurie q̃s recitare periculoſum
eſſet. qꝛ a tali recitatõe ſimplices poſſent trahere occaſionẽ peccãdi. g̃ mgr̃
Raymũdus oẽs illas ſpẽs renuit ꝛ omittit recitare nullũ ponẽs tractatũ
ſpẽalẽ de eis vel ꝑtem ꝓncipalẽ. ſꝫ incidẽtalr̃ in q̃buſdã metris docet mo-
dũ ꝑ m̃ quẽ ſacerdos dꝫ ſe regere circa iſta pctã in ↄfeſſione. vt manifeſte pꝫ
in lr̃a. ꝛ innuit in lr̃a quandã diſtinctõem peccatoꝝ illius luxurie. videlicet
q̃dam ſunt hm̃oĩ pctã naturalia. q̃dam ↄtra naturam

☞ Vltimo notandũ. mgr̃ in lr̃a ponit vnũ documentũ. videlicꝫ ꝙ ſa-
cerdos a longe pt̃ inueſtigare talia pctã. ſꝫ tñ in tali inueſtigatõe nõ dꝫ pla-
ne illa pctã detegere. ne vt ſic ſimplices in vicijs infoꝛmet. ſꝫ de peccatꝭ cõ-
munibꝫ ꝛ ↄſuetꝭ pt̃ magis exp̃ſſe interrogare vt ↄueniẽtius poſſet pniam
ↄdignã iniũgere. qꝛ nullus medicus pt̃ ſanare vulnera niſi ꝑus q̃ntitatem
vulnerũ ꝛ cũ hoc qualitatẽ ꝛ diſpoſitõem cognoſcat. ꝛ confoꝛmiter eſt de
confeſſione. quia nullam penitentiã poteſt quis iniungere niſi prius ſciat
quantitatem ꝛ qualitatem peccati

.i. ſupabũdãtie cibi .i. crimĩnoſum
Ocia. diuitie. crapule. potus. vicioſum
s. hoĩem tã enũeratꝭ s. bona opa
Te faciunt. et ab his niſi ceſſas nil tibi proſunt
.i. modos .i. oſtendam .i. interius
Articulos paucos monſtrabo. tu tamen intra
.i. ↄſideras diuerſa vicia
Si ſapis inuenias diffuſa per omnia membra
.i. maculat̃ in nocte ſcꝫ illiꝰ pollutõis
Polluitur quandoqꝫ caro. ſed cauſa triplex eſt
mala cogitatio .i. ſupfluitas s. q̃ntũ ad ↄtutẽ retẽtiuã
Mens turpis. crapula. natura ſuperflua. carnem
maculãt due pollutões .i. criminoſe
Inficiunt. prime. non vltime ſunt vicioſe

s^e miſſam aliq̄ p̄mā polluciōnū
Non inconfeſſus celebres dum pollueris ſic
ↄfeſſorē .i. hr̄e nō potes s^e miſſam
Habueris ſi non habeas vel eum qui celebrat pro te
s^e bonū diuinū officiū
Fac aliquid per quod digne poſſis celebrare

¶ In iſta pte magiſter aſſignat quaſdā cauſas inducētes hmōi vicia Pri
mo facit hoc. ſcdo ponit vnā diſtinctōem. ꝛ annectit qddam documentū
ibi (Polluitur ꝛc̄) Primo dr̄ ſic. ocia. voluptates ꝛ etiā diuitie. crapule. ꝛ
potatōes ſuꝑflue reddunt hoiem viciosum. ꝛ niſi homo ceſſet ab iſtis ni
hil illi proſunt ſua bona opera. Subdit. ergo monſtrabo paucos articu
los quos ſi ↄſiderabis multa ex his inuenies ꝛ diuerſa vicia. Subdit. ꝙ
aliq̄n fit pollutio in nocte. ꝛ fit ꝓpter tres cauſas. Primo ꝓpter turpes co
gitatōes habitas in die de mulieribꝫ. Scdo ꝓpter nimias crapulas. Ter
cio ꝓpter ſuꝑfluitatem nature. quia forte virtus retentiua eſt ita debilis
ꝙ nō poteſt retinere. ꝛ ſic natura ſagax purgat ſeipam. ꝛ p̄me due pollu
tiones inducunt peccatū. ſed tercia nō. Sed ſi talis pollutio ↄtingit preſ
bytero de nocte. tunc ſequenti die nō celebret miſſam niſi p̄us ↄfiteatur.
vel aliqd ferat ſeu faciat ꝓpter qd celebrare poterit
☞ Notandū. autor p̄us tetigit aliqua de luxuria. ꝛ illoꝝ diuerſe pn̄t eē
cauſe inducētes talia. Ut ergo poſſimus talia fugere. cū malū nō euitatur
niſi cognitū. ergo magiſter vult ꝙ luxuria cauſetur ex ocio. delicijs. diuitijs
crapulis. ꝛ potatōnibꝫ ſuꝑfluis. q̄ enumerata nō ſunt vicia q̄tum in ſe. ſꝫ
ſunt vicia q̄tum ad penitentem. Primū vicium eſt ociū. vnde cum ipſe
ocioſus aliqd operari nō p̄t tunc peccatis inſiſtit. ergo dr̄ Floriſta. Ocia
dant vicia. Et ergo ſancti patres vitabāt ſp ocia. quia ſemꝑ orōnibus bo
nis ſermonibus ꝛ alijs hmōi operibꝫ occupati fuerunt. ꝛ ab illo ocio cauſa
tur luxuria. ꝛ rō naturalis eſt. quia tempore ocij humidum qd eſt materia
luxurie nō ↄſumitur. ergo inſtigat luxuriā ꝛ ſuſcitat eam. Unde delicie in
ducunt luxuriā. vt patet ꝑ experientiā de actibus ꝛ viſionibꝫ delicioſis q̄
inducunt magnam luxuriam. Sed diuitie faciunt hominem vicioſum. ꝛ
hoc eſt intelligendum de iſtis q̄ abutuntur diuitijs. ꝛ ergo dr̄ phs. Mul
ti perierūt ꝓpter diuitias. ſimiliter dominus in euāgelio dr̄. Sicut impoſ
ſibile eſt camelū ꝑ foramen acus tranſire. ſic diuitem intrare regnum celo
rum. Et hoc etiam patet de diuite de quo loquitur dn̄s in euangelio di
cens. Hō q̄dā erat diues ꝛ induebat̄ purpura q̄ petijt guttā aque porri
gi de manu lazari ſuꝑ linguā ſuā. Itē crapule faciunt hoiem vicioſum. q̄a
quando venter delicatis cibarijs ſatiatur tunc ↄtinue ad libidinem labo
rat. Itē potatōes faciūt hoiem vicioſum. q2 ebrietas maxime viciat hōieꝫ
et ebrius duplici pena puniendus eſt. vt dr̄ phs tercio ethicoꝝ. Et ergo
dr̄ aplŝ. Sobrij eſtote ꝛ vigilate. Crapule ꝛ potus inducunt luxuriam ex
abūdantia ſuꝑfluoꝝ humoꝝ q̄ humores luxuriā inducunt.
☞ Item notandū. hō diligēter debet cuſtodire ſenſus ſuos ne cū eis pec
cet. ne mors ꝑ feneſtras quinqꝫ ſenſuū ingrediat̄. quia dr̄ ſcriptura. q̄ cor
poris ſenſus non cuſtodit mortis aditū ſibi reſeruat. q2 q̄nqꝫ ſenſus ſunt